

har ladet dette Spørgsmaal været uden Overveielse, at det ikke fremkommer i de foreliggende Planer. Hvorledes Bygmesteren har tænkt sig Tilveiebringelsen af en tilfredsstillende, tidsparende Kongeborg, og ligesaa af en særlig Rigsdagsbygning, fremgaar af de fremlagte Planer, og Regjeringen har trodet i Grundtrækkene at kunne slutte sig til dem. Tillige har den ment, at der ved en Forhandling med Rigsdagen kunde blive givet Anledning til at underkaste disse Planer den fornødne niere Overveielse. Jeg tør forudsætte efter den velvillige Modtagelse, som Lovforslaget har faaet her i det høie Thing, at Thinget vil beslutte sig til at ned sætte et Udvalg til nærmere at drøfte Sagen i dens Helhed og i dens Enkeltheder, og der vil da blive Leilighed til nærmere at konferere med et saadant Udvalg om Enkelthederne. Der faald nogle Bemærkninger om, at det ikke fremgaar klart af Lovforslaget, om man har tænkt sig Kristiansborg Slot indrettet til Kongebolig eller blot til at afgive Selskabslokaler og Repræsentationslokaler for den kongelige Familie, saaledes at denne vedblivende maatte være nødsaget til at have sin Bolig paa andet Sted her i Staden, og der er yttret forskjellige Opfattelser af det Unsælige i saa Henseende. Men jeg skal tillade mig at bemærke, at det dog fremgaar af de Anmærkninger, der følge Lovforslaget, at Tanken har været den, at indrette Kristiansborg Slot saaledes, at det fremtidig kunde afgive en Kongebolig i Ordets fuldeste Udtrækning og saaledes, at hvis det bestemtes, Kongefamilien kunde flytte bort fra Palaierne paa Amalienborg, uden at der naturligvis endnu vilde være nogen som helst Anledning til at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvad der saa skal gøres med Pladsen paa Amalienborg og Palais'erne der. Og jeg skal nævne, at det var en naturlig Tanke, at Opgaaven burde stilles paa denne Maade for Arkitekten; thi ved Civillisteloven af 17de December 1863 er der jo ubetinget forbeholdt Civillisten Ubeynyttelsen af alle de Lokaler, som i Kristiansborg Slot havde været afgivne til Kong Frederik den Syvende. Det vil være det høie Things Medlemmer befyndt, at Kong Frederik den Syvende havde sin Residens fuldstændig paa Kristiansborg Slot, og det kan heller ikke betvivles, at de Lokaler, som i Henhold til Civillisteloven have været overlade vor nuværende Konge, i sig selv havde gjort det muligt for Hans Majestæt, hvis han havde ønsket det, at tage Residens paa Kristiansborg Slot. Jeg skal altsaa bevare de Spørgsmaal, der fremkom i denne Retning, derhen, at Tanken er at indrette Kristiansborg Slot

til en Bolig for Kongefamilien med baade Selskabs- og Repræsentationslokaler og hvad dertil hører. Der er fremkommet vægtige Indsigelser imod Planen til en særlig Rigsdagsbygning, navnlig at den er for stor og for luxuriøs, for stor efter vore Forhold, for luxuriøs efter hvad vi have Naad til. Der er fremkommet Indvendinger imod den Byggeplads, som er bragt i Forslag dertil. Jeg skal i saa Henseende nævne, at det var med fuld Føie, at den ærede første Landsthingsmand for 2den Kreds (Haffner) gjorde opmærksom paa, at det Situationskort, som ligger blandt Tegningerne, ikke er usiagtigt, og det fremgaar ogsaa af det Lovforslag, som staar paa Dagsordenen efter dette, og som jeg efter den ærede Formands Opfordring ikke skal komme langt ind paa, at denne Situationsplan er usiagtig, medens det af samme Lovforslag vil fremgaa, at der paa den samme Byggeplads med Bibeholdelse af Løihuset — thi derom er jeg enig med den ærede Taler, at det ikke bør ødelægges — kan stiftes den tilstrækkelige Byggegrund for den Rigsdagsbygning, som er bragt i Forslag. Jeg bedrager og jeg beder undskyldt, at jeg ikke lod medfølge en særlig lille Situationstegning over, hvorledes Forholdene stille sig i saa Henseende. En Hovedsag ved en særlig Rigsdagsbygning er, forekommer det mig, dens Beliggenhed. Det er allerede blevet antydet af den ærede foregaaende Taler, og jeg kan tilføie, at Regjeringens Medlemmer fuldt ud have følt de Ulemper, der ere forbundne med den store Afstand, som nu for Tiden findes mellem Rigsdagen og Regjeringslokalerne. Det var altsaa et Hovedhensyn, som maatte tages, ved at vælge Byggegrund, det at Bygningen kom til at ligge bekvemt og i Nærhed af Ministerialbygningen, og vil man lægge Vægt paa dette Hovedhensyn, saa tror jeg ogsaa, at man maa billige, at Pladsen ved Kristiansgade er bleven valgt. At Byggepladsen skulde være særlig uhjæggelig paa Grund af Omgivelserne, det tror jeg ikke absolut vil være en nødvendig Følge af, at Rigsdagsbygningen bliver lagt paa det Sted, som her er Tale om. Jeg skal nævne, at den kommer til at ligge ved Havnen, ganske vist ikke i den smukkeste Del af Havnen, men den kommer dog til at ligge ved en Del af Kjøbenhavns Havn og i en saadan Afstand fra Bolværker og Kaier, at jeg ikke tror, Varmen fra Løsspejlsene og Havnebanen, der passerer forbi, vil blive til nogen egentlig Gene for Rigsdagen. Naar man har ment, at Rigsdagsbygningen, som er bleven foreslaaet, er altfor stor, saa kan jeg forsaavidt give den ærede Landsthingsmand Ret i, at den Sal, der er bestemt til